

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidéken
 Egy hóra 60— korona. Negyedévre 110— korona.
 Félévre 220— korona. Egész évre 440— korona.
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap.

Felkötés szerkesztő és lapfőlapjancs
THAN GYULA

Szerkesztőség és kiadóhivatal
 Debrecen, Kossuth-utca 3. szám alatt, I. emelet
 Debreczeni Első Takarékpénztár épületében.
 Egy szám ára 22 korona.

Debrecen város új főispánja: Miskolczy Lajos.

Hubert Ottót saját kérelmére felmentette
 a belügyminiszter.

Gróf Ráday Gedeon, a vaskezü belügyminiszter megoldotta a debreceni főispánkérdést. Hubert Ottó főispánt saját kérelmére felmentette állásától. A belügyminiszter erről a következő leiratban értesítette Debrecen városát:

M. kir. belügyminiszter,
 ad. 4193. szám, elv.

A szabadkirályi város közönségének
 Debrecen.

Az ország főméltósága kormányzója az 1921. évi június hó 19-én kelt magas elhatározásával előterjesztésemre dr. Hubert Ottó, Debrecen sz. kir. város főispánját ezen állásától — buzgó szolgálatának elismerése mellett — saját kérelmére legkegyelmebben felmenteni méltóztattott.

Erről a város közönségét ezenel értesitem.

Budapest, 1921. évi június hó 23-án.

Ráday.

Hubert Ottó becsülettel távozik örökhelyéről, amelyen több, mint egy esztendő óta állotta keményen a kötelességét. Az ország kormányzójának elismerését viszi magával a helyről Debrecen keresztény és nemzeti érzésű közönségének szeretetével és hálójával együtt. Hubert Ottó főispáni működését külön lapra jegyzi fel a krónika ennek a városának a történetében. A legnehezebb időben foglalta el a főispáni széket Hubert Ottó. A rendbontó forradalom, a mindent felborító kommunizmus és a keserves román megszállás után állott Debrecen törvényhatóságának élére, hogy abba az országmentő keresztény s nemzeti mozgalomba, amely a Dunántulról indult el, bekapcsolja a Tiszántul metropolisát; hogy kiépítse azt a szivárványhidat, amely — mint a kormányzó mondta városunk falai között — Debrecen és a Pannónhal-mával.

A felforgató idők hatása itt sem tűnt el egy szempillantás alatt. — Erősen kellett állani a gáton, mert Debrecennek jutott a dicsőség, hogy a régi zsidóliberális-szabadságharcos destruktív irányt innen fújta meg az ébresztőt. . . Ennek az iránynak vörös posztó volt a szemében Hubert Ottó főispán, a keresztény, nemzeti eszme rendíthetetlen harcosa. A legszeméremetesebb ürügyeket hozták fel ellene, próbálkoz-

tak így is, hogy lehetetlenné tegyék, de nem sikerült a tervük sehogysem. A destruktív szelleméhez szokott hajszolók nem riadtak vissza attól sem, hogy a felekezeti gyűlés üszkét dobják a keresztény magyar társadalomba s így verjék el a főispán mellől. A közvéleménybe dobták, hogy Hubert Ottó római, katolikus vallású ember! Nem lehet tehát Debrecen főispánja. Mindent, mindent elkövettek ellene, de sikertelenül, végre Hubert Ottó saját maga kérte a felmentését.

A rendíthetetlen bátorságu harcos átadja örökhelyét másnak. Nem olyannak, akiben Hubert Ottó elleni hajszát futói kedvüket fogják lelteni. A kemény harcost a keresztény s nemzeti eszmenek ugyanolyan megfélemlíthetetlen bátorságu harcosa váltja fel örökhelyén. Az ország kormányzója Debrecen város főispánjává Miskolczy Lajos nyugalmazott szolgabíró földbirtokost nevezte ki, amiről a belügyminiszter a következő leiratban értesítette Debrecen város közönségét:

A szab. királyi város közönségének
 Debrecen.

Az ország főméltósága kormányzója 1921. évi június hó 19-én kelt magas elhatározásával előterjesztésemre Miskolczy Lajos nyugalmazott szolgabíró, földbirtokost, Debrecen sz. kir. város főispánjává kinevezni méltóztattott.

Erről a város közönségét értesitem.

Budapest, 1921. évi június hó 23-án.

Ráday.

Miskolczy Lajos a debreceni társadalomnak népszerű és kedvelt tagja. A debreceni Kaszinónak alelnöke. Enőke volt a Kaszinó igazoló bizottságának. Családjában nem ő volt az első, aki főispáni stalluma kerül. A nagyvívja, még Dégenfeld előtt, főispánia volt Hajdumegyének és Debrecennek.

Miskolczy Lajosnak főispánná való kinevezését nagy meglepéssel fogadta Debrecen keresztény magyar társadalma, amely eddig is vezető egyéniségnek tekintette őt, mert nyíltan, őszintén, megmásíthatlan meggyőződéssel szolgálta a keresztény s nemzeti gondolatot eddig is.

Az új főispán beiktatása a legközelebbi közgyűlésen fog megtörténni. Erre nézve még nem történt semmiféle intézkedés.

A hortobágyi állatkiállítás.

Gazdaggyűlés az erdőben.

Debrecen, jun. 20.

Vasárnap zajlott le a Hortobágyon a ló-, szarvasmarha- és juhkiállítás, amely nemcsak a gazdaközönség érdeklődését kellette fel, hanem a nem termelők is nagy számban érdeklődtek. Vasárnap reggel érkezett a kiállításra nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszter. Velejöttek: Könyves Lajos, Csontos Imre, dr. Zeőke Antal, Tankovics Miklós kisgazdapárti képviselők.

Fogadtatás.

A hortobágyi állomáson Jóna János a Debreceni Gazdakör nevében üdvözölte rövid beszéddel a minisztert. Majd Baltazár Dezső püspök köszönt Hubert Ottó főispán Debrecen város nevében fogadta a minisztert, akinek bemutatották Nagy Sándor májai biztost is.

A miniszter röviden válaszolt az üdvözlésekre.

A kiállítás megtekintése.

A hortobágyi csárdánál reggeli volt, azután a miniszter megtekintette a kiállítást. Legelőbb a város lovait mutatta be Szepesi ménemeser. Megnézte a törzsgulyát, közben vonultak fel a kékgatyás csikósok. Baltazár püspök felfedezte köztük Sóvágó nevűt, aki osztálytársa volt az iskolában.

Gazdaggyűlés.

A kiállítás megtekintése után gazdaggyűlést tartottak a csárda mögötti kis erdőben. Vácsary József előadást tartott a gyűlésen „Debrecen állattenyésztése és fejlődésének feltételei” címen.

Elfogadták azt a határozati javaslatot, amely amellet foglalt állást, hogy a hortobágyi legelőt ne adják ki szántásra.

Aztán Szabó István miniszter beszélt s örömeinek adott kifejezést a felett, hogy erre a magyarországi fajta szarvasmarhát tenyésztik. Végül kijelentette:

— Az állmnak hálásnak kell lennie Debrecen iránt, mert a saját erejében ennyire fejlesztette az állattenyésztését, ami az államnak nagyon sokba került volna. Ezt meg kell köszönnöm Debrecen városának. Arra kérem a debreceni gazdákat, haladjanak tovább ezen az uton.

Jóna János, Czeglédy Mihály, Csontos Imre, Zeőke Antal, Könyves Tóth Lajos felszólalása után a gyűlés véget ért.

A munka jutalma.

Hubert Ottó főispán felterjesztése alapján a földmívelésügyi miniszter Lazurán Gergely ohati gaz-

dasági cselédnek és Fülöp János gazdasági munkásnak 25 évi munkájuk elismerésül oklevelet és évenként 500—500 korona jutalmat adományozott. A miniszter maga adta át a két embernek a jutalmat, kiemelve beszédében, hogy becsületesen dolgoztak.

Küldöttség.

Dr. Kun Béla egyetemi tanár vezette ezután küldöttséget a miniszter elé, amely közzgazdasági egyetem felállítását kérte. A miniszter megígérte, hogy megteszi, amit tud.

Az ebéd.

Délután 2 órakor háromszáz terítékű társasébred volt a csárda mellett, a zöld galyakkal feldíszített színen. Az első felköszöntőt Jóna János mondotta a miniszterre. Hosszabb szünet után dr. Baltazár Dezső püspök mondott politikai toasztot, amely alaposan fölkarvarta a hangulatot s vegyes közbeszólásokat váltott ki.

Csóka Sámuel h. polgármester mondta a következő köszöntőt.

A gazda társadalom és a vagyonváltás.

Nagyatádi Szabó István földmívelésügyi miniszter a hortobágyi állatkiállítás alkalmával rendezett ebéden hosszabb beszédet mondott, amelyben többek közt ezeket mondotta:

Lehetetlen bizonyos vonatkozásban itt a fehér asztal mellett a politikát kizárni. De nem akarok vele hosszasan foglalkozni. Két gyűlésen foglalkoztam már a politikával. Megmondtam a nézetemet, de kijelentem azoknak, akiket illet: Engem sem ugratni, sem vigasztalni nem lehet.

A gazdasági gyűlésen volt szó a vagyonváltásról. Rettenetes nehéz kérdés. Ezt a társadalmat úgy szeretnék odaállítani, hogy szívesen vette, amikor a főkét megadóztatják, de amikor most őt megadóztatják, ezt nem veszi szívesen. Ez nem igaz. A gazdatársadalom nem akarja magát kivonni a teher viselésé alól.

Jönnek hozzánk azok, akik bennünket már egyszer megraboltak. Megcsönkítettek és most ismét vagyonunkat akarják elvenni. Jönnek hozzánk és nem tudjuk, mit fogunk tőlünk követelni, de hogy sokat, az bizonyos. Ha sikerül a magyar kormányknak az ententának azt megmagyaráznia és az ententet rábírnia, hogy a kárpótlásnak, amit ránk fognak követni, a fizetését halasszák el későbbi időre, akkor meg lesz mentve Magyarország. De ha az ententában nem

lesz meg ez a belátás, akkor olyan veszedelem előtt állunk újra, aminek a politikai következményei beláthatatlanok.

En ezt nem magyarázom el itt részletesen, de a helyzet ma ez. Arra kérem a gazdatársadalmat, hogy a vagyondézsmá kérdésében keressük a megoldást. Hogyha ezen a nagy problémán már keresztül-estünk, akkor várjuk az ententeot egyesült szikla szilárd erővel. Én, aki a föld forgalmának fanatikus küzdője voltam éveken keresztül, kijelentem, hogy senkinek semmi semmi kedvéért nem vagyok hajlandó Magyarországot újra lerakvirálni, lemaximálni, ha az entente gabonát, vagy akármit akar, az is fölünk. A gazdatársadalomból nem kapnak földművelésügyi minisztert, aki újra áttérjen a rek-virálás és maximálás rendszerére. De ezek mind fenyegetnek bennünket.

Azért jöttünk ide mi dunántu-liak, hogy együtt dolgozzunk a ti-szántuliakkal, nem azért, hogy mi vezessük a tiszántuliakat. Ne azt nézzük, hogy kinek hány holdja van, hanem, hogy ki a becsületes ember.

Vásáry József az Országos Ma-gyar Gazdasági Egyesületet kö-szöntötte.

Ebéd után a vendégek megtekin-tették a halastavakat és este fél hatkor indult vissza a vonat Debre-cenbe.

Gépkiallítás.

Az állatkiallításal kapcsolatban a debreceni mezőgazdasági gép-gyár mezőgazdasági gépeket álli-tott ki, melyeket nagy érdeklődéssel szemlélte a gazdaközönség. Igen si-kerültek, praktikusak és olcsók kü-lönösen a szecsakavágók és répvá-gók, melyek az utolsó szegig a gyár-ban készülnek; erősek, tartósak. A magyar munkásnak nagyszerű tel-jesítményei ezek.

Balogh János Burgondia-utcai mester saját találmányával tökéle-tesbítette amerikai vetőgépet muta-toit be nagy figyelmet keltve.

Tőzsde.

Zürich, jun. 27. Záró tőzsde: Berlin 787 fél, Holland 195.75, Newyorko 602, London 2208, Páris 4755, Milánó 2955, Brüsszel 4740, Koppenhága 10050, Stockholm 13225, Krisztília 85, Madrid 7830, Buencs-airos 180, Prága 820, Budapest 230, Zágráb 390, Bukarest 920, Varsó 37 fél, Bécs 110, Osztrák lebélyez-zet 88.

Bduapest, jun. 27. Zárlaton a valuták: Napoleon 830—28—32, Dollár 524—53 fél, Francia frank 2060—70—50, Márka 352—55—53, Lira 1260—70—45—40, Osztrák korona 37 fél 36 fél, Rubel 57—54, Lei 390—88—91, Sokol 355—63, Korona dinár 670—55, Len-gel márka 18 negyed 16 három-negyed. Devizák a budapesti zárlaton Amsterdam 82 fél 86 fél, Bukarest 390—400, Koppenhága 4020—200—400, Krisztília 3500—650, London 960—80, Berlin 345—55, Olaszország 1250—80, Páris 2050—80, Prága 340—55, Stockholm 5500—5750, Svájc 4300—400, Bécs 35 fél 37 fél, Zágráb 162 fél 172 fél, Newyork 259 fél, 62 fél.

Ha nem teljesíti az ország a pénzügy-miniszter kívánságait, csődbe jut az állam

Ennek következménye lenne, hogy az entente venné kezébe a kormányzást. Elvonnák mindenünket. Nagyatádi Szabó István beszéde Debreczenben a pénzügy-miniszter mellett

Debrecen, június 26.

Vasárnap este 8 óra után érke-zett vissza Debrecenbe a hortobágyi állatkiallításról Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter, akinek tiszteletére a debreceni Pol-gári és Gazdakör a pályaudvar ét-termében vacsorát adott, amely fél 9 óra után kezdődött.

Az első pohárköszöntőt Balogh István, a Polgári és Gazdakör el-nöke mondotta. Debrecen öspolgá-rai nevében üdvözölte a minisztert.

Szomjas Gusztáv, Hajdu megye főispánja, mint a Földműves Szö-vetség elnöke, köszönti a minisz-tert.

Ekli József köszöntőjében a ter-vezett súlyos adóterhekre hívja fel a miniszter és a jelenlévő képvisel-ők figyelmét. Kéri, tegyenek meg minden lehetőt, hogy ezek a javas-latok az arányos teherviselés elvé-nek megfelelően kiigazítsassanak.

Csontos Imre, nemzetgyűlési kép-viselő felköszöntőjében hangsúlyozza, hogy a kiszagdaprti képviselők minden tőlük telhető megtesznek, hogy a gazdatársadalmat, a nem-zet fenntartó elemét, megvédjék az összeroppanás veszedelmétől. De nagyon nehéz a helyzet. A pénzügy miniszter azt mondja, hogy nem szabad csődbe ele vinni az országot. A tervezett adóterhek kétségkívül súlyosak. A nagybirtokok is meg-inognak a teher alatt, a kisbirtok-ok azonban nem is bírják meg. Könyves Tóth Lajos példakkal il-lusztrálja az ingatlan váltságról szóló törvényjavaslat némely arány talanságát.

A miniszter beszéde.

Ezután Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter mondta a következő beszédet:

A helyzet az, hogy vagy meg tud-juk a gazdasági életet javítani s a pénzünk értékét felemelni, vagy ha ezt nem tudjuk megcsinálni, senki-nek sem marad vagyona, senki sem értékesíthet semmit, mert a pénz-nek nem lesz semmi értéke. *Igy az állam csődbe megy és ennek a kö-vetkezménye az lesz, hogy jön az entente, kezébe veszi a kormány-zást és ő majd megmutatja, hogy mit lehet ettől a néptől még kisé-rőlni és elveszi mindenünket.*

Ez előtt a súlyos eshetőség előtt ál-lunk. Ezért a magyar kormánynak legelső és főteherkéve az kell, hogy legyen, hogy pénzének értékét emelje, hogy ami vagyona valakinek az országban van, az tényleg vagyon is legyen, ne csak fikció. Ennek az eléréséhez azonban kegyetlen eszköz-zökhöz kellett folyamodni. A pénzü-gyminiszter ur ugyan az ő genia-litásával megkezdte pénzünk érté-kének javítását. Ez igen nagy dol-g. Ha a bankóprést tovább mű-ködtetnénk, ha továbbra is úgy, — mint nemrégiben, — minden hó-napban 800 millió új bankót nyo-matunk, akkor mindegy hónapban ugyanannyival több az adósságunk és ez az egész ország adóssága.

Mindenkié, akinek itt bármi-féle vagyona van. Hegedüs pénz-ügyminiszter ur megcsinálta, per-

szte, az adók srófolásával, hogy a bankóprést megállította. Adóssá-gunk most már nem szaporodik. Az állami kiadásokat tehát adóval kell fedezni. Ezért kell az adókat emel-ni, hogy — amint azt a pénzügy-miniszter ur is mondani szokta, — hogy megmentse a saját vagyonát és mindenki vagyonát, akinek csak vagyona van. Annyi az adósságunk — hogy majdnem számát se tud-juk. A pénzügyminiszter alig tudja összeszámolni, mennyi a tartozá-sunk. Egy ilyen gazdaságban, mely-nek majdnem több az adóssága, — mint az összes rendelkezésre álló értéke, jólétet egyszerre nem lehet teremteni. Nincs olyan miniszter s nincs olyan kormány a világon, a mely ilyen helyzetből egyszerre, — mintegy varázssütésre, — minden nagyobb megterhelhetetés nélkül jó helyzetet teremtsen.

A föld adója.

A pénzügyminiszter akarata az, hogy a gazdaközönséget semmivel se adóztassa meg jobban, mint a pénzt, mint a bankokat. Tessék figyelembe venni, hogy mióta a ban-kóprést megállítottuk, az állami ki-adásokat a bankoktól adóban el-szedett vagyondézsmából fizetjük. Magyarországnak összes földadója már a tízszeresére fölemelve 280 millió, a Magyar és Hölgy cigaret-tából eredő évi jövedelem pedig öt-százmillió. Csak így tudja az állam kiadásait fedezni, tisztviselőit fi-zetni. Kezdjük az állam háztartá-sát úgy kezelni, hogy újabb adós-ágokat nem csinálunk. Hogy a pénzügyminiszter ur ezt elérhesse, megadóztatta a pénzt a bankokat és ezek után elkerülhetetlen, hogy a földet is meg kell adóztatni. Ter-mészetes, hogy a föld adója nem lehet nagyobb, mint volt a pénzintézeteké. Nem is szándéka a pénzü-gyminiszternek többet elvonni a földtől, mint amennyit elvett a tő-kétől. És, ha, mint pl. Debreczenben, olyan adókkal jönnek, hogy a ki-vetett adó, ami azonban még nem végleges, ha ez az adó olyan lehe-tetlen helyzeteket teremt, az módos-íttatni fog. A dézsmá azonban nem teheti tönkre a birtokot. Ami az ál-latokat illeti, ebben a kérdésben mi már nagy küzdelmeket folytattunk. Hisz általában azok a javaslatok, amelyek a közönség elé kerülnek, azok már sok faragáson mennek át — de még mindig úgy kerülnek ki, hogy még lehessen rajtuk valami faragni. A pénzügyminiszter elő-ször az állatokért minden darab után 2000 koronát kért. Ma már 1000 korona is elég lehet és remélem, hogy meg is lesz, hogy a ve-gén semmit sem kell érte fizetni. A pénzügyminiszter ur hajlandó az egyezségre és elmegy a lehetőségnek legvégső határáig. (Tetszés.)

Az őrlési adó.

Nehéz a helyzetünk az őrlési adó nál is. Nem tartom helyesnek, hogy az államban valaki jogot formáljon arra, hogy az állam őt etesse. De hát a háboruban erre részoktunk s egyszerre ezt a gyakorlatot elvágni

nem lehet. Ha a szabadforgalmat mi ki is mondtuk, kénytelenek va-gyunk ellátni a tisztviselőket, a me-nekült tisztviselőket, azokat a ma-gyar tisztviselőket, azokat a ma-gyar intelligens embereket, akiket még most is küldenek hozzánk. — Ezek a fix fizetésből megélni nem tudnak. Szívesen látom azt a tiszt-viselőt, akinek a felesége nem szé-gyenli megegetni a disznót. (Zajos helyeslés). Örülök azon, ha látom, hogy valamelyik állatot tarthat. Az ellátás kérdésében ideiglenesen és csak átmenetileg erre az esztendőre gondoskodnunk kell tehát a tiszt-viselőkről, a hadseregről, a bányá-szokról.

A mindennapi kenyér.

Ez utóbbi rendkívül fontos a szénkérdés miatt, mert, ha szén-nincs, megállnak a gyárak, a vona-tok, nincs villany stb. Arra is gon-dolni kell, hogy az a munkás nép, amely a városi központokban dol-gozik, könnyen izgatható és veszé-lyes lehet, ha nincs munkája és nincs kenvere. Az államnak már a saját érdekében kötelessége, hogy adjon nekik valamit, nehogy va-lami kirobbanás történjen, mert ha valami összeütközés van, a gazda-közönség az, amely azt legelőször megérzi. (Helyeslés.) Tehát a ma-gának egyrészből áldozatot kell hozni, hogy mindenki hozzájárul-ason a mindennapi kenyérhez. Azt a kiszagda el sem tudja képzelni, hogy mit jelent az, ha gyermek ke-nyeret kér és a családfe, akár a sa-ját, akár a más hibáiból nem tud neki kenyeret adni. (Helyeslés.) Az államnak gondoskodni kell arról, hogy ilyen esetek elő ne fordulja-nak. Bizonyos gabonamennyiséget tehát össze kell gyűjteni. De most itt állott a kérdés, hogy hogyan? Akkor jött az, hogy tartasuk fenn a 15 kilogrammos vámot. Ez a 15 ki-logramm azonban nem a molnáré, hanem az államé. Ezt nemcsak a gazda fizeti, hanem fizeti mindenki, aki örül és az is, aki lisztet vá-sárol. A kereskedelmi vámokra is ugyanezt az arányt vetettük ki.

Akármiilyen nehezünkre esik is ezeket a terheket népünkre hozni, azokat hozni kell, mert ha nem mi hozzuk, hozza más és másképp hozza. A gazdaközönség csak azt látja, ami már megtörtént, de amit elhá-ritunk tőle, azt már nem látja. A legvégső helyzet lesz az, ha mi az adó-kérdés miatt megbontjuk a poli-tikai helyzetet. Ha ez bekövetke-zik, nem tudom megítélni, hogy mi jön utána. De, ha bekövetkeznék — bár én remélem, hogy nem fog be-következni — akkor ez csak azért következni be, mert a gazdaközön-ség követelte, hogy eddig és ne to-vább. Ismétlem, ha bekövetkeznék az, amit nem akarok hinni, akkor azt a gazdaközönség állásfoglalása idézte elő, hogy ellenzékbe menjünk és akkor kérem önöket, hogy osztot-zanak velünk a felelősségben.

Végül megköszönte a szíves ha-rátságot, melyben itt részesítették. Ezután szívélyesen elbucszott a gazdatársadalom megjelent tagjai-tól és kíséretével 11 óra 40 perckor visszautazott Budapestre.

Könyvkötések

elsőrangú kivitelben készítenek.
Dáv'drázy Kálmán R. T.-nál, Fűvészkert-n. 9

A debreceni gyapjüvásár.

Tömegesen keresték fel a vásárt.

Hétfőn délelőtt nyílt meg a debreceni Termény- és Aruraktár telepén a gyapjüvásár.

A vásárt több száza menő közönség jelenlétében dr. Ferdinándy Bertalan min. gazd. tanácsos, ki Suroth Jenő kir. gazd. főfelügyelővel jelent meg, nyitotta meg 9 órakor. Kiemelte a vásár elsőrendű fontosságát. A kereskedelmi miniszteriumnak a vállalat nevével: Versényi, Szarukán igazgatók, a gazdák nevében dr. Czeglédy Mihály főügyész mondta köszönetet azért, hogy a vásárlétrehozásában hathatós támogatást nyújtott.

A megnyitáson résztvettek a vásár pesti vendégei: Kovács Imre gyapjuminősítő intézet főigazgatója, Keresztury Pál tanár, az Országgyűlésben és az Omke. képviselője. A megjelentek soraiban ott volt Hubert főispán nejevel, Csoka polgármester, Szomjas főispán, Nábráczky főjegyző, Cseke árvaszéki elnök, Vásáry, Varga és Tattay tanácsnokok, Csernus országgyűlési képviselő, Lindenberger rüspöki helynök, Reitz állategészségügyi főfelügyelő, Gaas gazdas. igazgató, a Hajdúvármegyei Gazdasági Egyesületet dr. Czeglédy Mihály és Papp Sándor, a Debreceni Gazdasági Egyesületet Jóna István és Vásáry József, az Ipar-kamarát Szent-Királyi elnök és Radó főtitkár képviselték.

A vásárt rendező pénztintézetek közül a Hangya: Kresznerics igazgatóval, a vásár lelkes propagálójával, a Gazdasági Takarékszövetkezéssel, a Debreceni Első Takarékszövetkezéssel, a Debreceni Kereskedelmi és Pénzügyi rész közismert nagyképességű szervezőjével Versényi igazgatóval és végül a Közgazdasági Bank Kernhoffer elnökkel, Gyarmathy igazgatóval és a vásár adminisztrációjára lelkesen a fáradságtalan Szarukán ügyvezető-igazgatóval képviseltette magát.

A vásárt kezdeményező juhtartó gazdák részéről ott volt Trázy elnök, ifj. Rickl, a Kertész-család, Balogh János, Csanak Jenő és Ringelhan Lajos. Megjelent Vajna Imre, a magyar juhtenyésztés atyja mestere is Zsákáról.

A déli órákban az élénkség még jobban növekedett, minden talpalatnyi helyet betöltött a vevők és eladók s az érdeklődők serege, akik között a legnevesebb bel- és külföldi gyárak képviselői szerepelnek.

Gyöngyvírág krém
legjobban megóvja arcbőrét és kezét a tavaszi szelek ellen és kézfínomító használatát által. Készíti a **Megváltó gyógyszerár, Piac-u. 18.**
Ugyanott minden bel- és külföldi pipi...
Legzobb kalapok,
divatos formákban és színekben **Frank Edénél a megyeháza mellett**
Régi újságok
míg a készlet tart kilószámra kapható lapunk kiadóhivatalában. :-:

Véres családi dráma Sárándon.

Disznóölő késsel megölte az urát.

Vasárnap reggel a debreceni kir. ügyészséghez a csendőrök beszámoltak Szabó Lajosné sárándi menyecskét, akit az a szörnyű bűn terhel, hogy férjét a legkegyetlenebb módon meggyilkolta.

A véres családi dráma péntekről szombatra virradó éjszaka történt Sárándon. Szabó Lajos, a megölt gazda pár év előtt vette feleségül Pásztor Zsuzsánát, akivel nem valami boldog házasságot élt. A házasságok között állandó volt a nézeteltérés, ami utóbb már úgy elfajult köztük, hogy verekedéssel végződött.

Az elkeseredett ember ivásnak adta magát, ami még jobban felizgatta a feleségét s a szomszédok állítása szerint alig múlt el nap, hogy Szabóék házából, különösen az esti órákban üvöltés és veszekedés zaja ne hallatszott volna.

A szomszédok biztatták is Szabónét, hogy váljon el, de ez csak legyintett a kezével:

— Még nem tehetem, várok, hátha megjavul az uram!

De bizony a helyzet csak nem akart megváltozni.

Pénteken délután a házastárnak újra összekülönböztek s a férj a Leitner-féle korcsmába ment, hogy bánatát borba fojtassa. Ugylátszik Szabónéban ekkor érlelődött meg az elhatározás, hogy véget vet az átkos házasságnak, elteszi láb alól a férjét. Késő este Szabó Lajos hazatért a korcsmából. Hamarosan levetkezett és ágyba feküdt. Mámoros állapotában csakhamar elaludt s hortyogni kezdett.

Szabóné, amikor meggyőződött arról, hogy férje mélyen alszik a konyhában elkészített élesre fent disznóölő késsel rohant az alvó embernek.

A kést többször a mellébe szurta Szabó Lajosnak. A kés nyomán hatalmas sugárban szökött ki testéből a vér, mely elborította az ágyat és a falakat is.

A szerencsétlen ember a szúrásokra felébredt, de már nem volt ereje, hogy szembeszálljon a feleségével. Miközben az ágyon fetrengett, megcsuszott s arccal bukott a földre. Erre Szabóné, aki attól tartott, hogy férje fel-tápaszkodik

a véres kést többször a hátába szurta és alaposan megorvátta benne. Nem tellett bele pár perc és Szabó Lajos a nagy vérvesztéséig kiszívta magát.

A nagy testű embert Szabóné az ágyra próbálta fektetni, de nem bírt vele, így aztán hozzá-látott, hogy a szobából a vértöcsét eltávolította. Lemosta a falakat, a padlót a halott ember körül, aztán a másik szobába ment s lebeveredett.

A korai reggeli órákban elment a község házára bejelenteni az esetet.

A község házában a bíróság előtt, aki észre vette igazatosságát és mekkoráig tartotta tőle:

— Na mi baj Zsuzsi lelkem?

Szabóné sirva felelte:

— Nagy baj történt bűró uram — megölte az éjjel Lajost!

A községi bíróság ezután elküldte Szabónét a csendőrségre, ahol teljes részletességgel töredelmesen beismerte véres tettét.

— Nem volt más menekvésem ebből a pokolból.

Arra a kérdésre, hogy megbánta-e a tettét, Szabóné azt mondta:

— Nagyon sajnálom: a mit tettem, de már nem támaszthatom fel a szegény embert.

Az asszony viselkedése különben azt a benyomást kelti, hogy nem beszámítható. Némán maga elé bámul s ha szólnak hozzá, alig felel.

A debreceni ügyészség letartóztatását elrendelte. Ügyét a sáradi bíróság fogja tárgyalni. Tegnap már kihallgatták. Megismételte beismerő vallomását. A rögtönítelő bíróság alkalmasint a hét végén tartja meg a főtárgyalást.

Az ügyészség intézkedésére a megölt férj holttestét a derecskei járási bíróság kiküldöttjének jelenlétében felboncolták s megállapították, hogy 15 késszúrás érte Szabót, akinek a szívére is átjárta a kés pengéje és sérülései mind halálosak voltak.

Dijkiosz'ás a hortobágyi állatiállományon.

Mi az eredmény?

A hortobágyi állatiállományon nagyvadászi Szabó István miniszter osztotta ki a díjakat a zsűri által díjazásra megfelelőnek talált állatok tulajdonosainak.

Díjat kaptak kiállított jószágok után a következők:

Lótenyésztésnél: Pósalaky András 1600, Dési István 1300, Balogh József, Jóna János oklevél, Kéki István 800, Némethy József 600, Lajta Imre 400, továbbá Szakács József 1200, Balogh István, Jóna János oklevél, Varga Mihály 500, Polgári István oklevél, Bányai Péter 1100, Jóna János, Balogh József oklevél, Tamás István 800, Nagy Imre 400, Öry Mihály 200 kor.

Marhatenyésztésnél: I. Öry Mihály 1600, Varga Mihály 1400, Némethy Jánosné 1200, Barna Mihály 1000, Busi András 800, Balogh István, Polgári József oklevél, II. Polgári János, Zöld József, Mike János oklevél, Nagy Imre 1200 kor.

Két éves üszőtényésztésnél: Zöld József Mike János oklevél, Arany János 200 kor.

Egy éves üszőtényésztésnél: Dézsi István 600, Vilas István, Zöld János oklevél.

Három éves bikatenyésztésnél: Csorba Péter 1200 kor., Papp Sándor Jóna István oklevél.

Csonortas kiállításnál: oklevél nyertek Jóna testvérek, Polgári testvérek, Papp Sándor, versenyen kívül Debrecen város.

Juhtenyésztésnél: Kovács János 600, Jenei Péter 200, Fekete

Kossal Kovács János 600, Jenei 200. Anyajuhval Ménes András 800, Papp János 600, Molnár József oklevél.

Növendék borjuval: Némethy József, Dobi János, Birnyi István oklevél, Kelemen Gábor 400 korona.

Anyajuhval: Kertész László, Kertész István, Horváth János, Trázy Géza oklevelet nyertek.

Növendék kossal: Kertész István és László, Trázy Géza szintén oklevelet kaptak.

Kiosztottak még egész sereg 200 koronás pásztordíjat.

A Tisza-gyilkossági pör.

Budapest, jun. 27.

A Tisza-bűnpörben még körülbelül 50 tanu kihallgatása van hátra, köztük Ulain, Károlyi Imre, Lengyel Zoltán, Paksy detektív, akiknek kihallgatása esetleg napokig eltart. A bizonyítási eljárás befejezése után legalább 5 napot igényelnek a perbeszédnek. A tárgyalás befejezése után egy-két nap múlva a bíróság már kihirdeti az ítéletet.

A Tisza-pör mai tárgyalásán Sányi Péter ny. korvettkapitány volt az első tanu. A Tisza-gyilkosságról semmit sem tud közvetlenül.

Vilányi Béla gépészmérnök lenyugtelen vallomása után Tüdök Pál volt államrendőrségi detektív elmondja, hogy október 30-án Károlyi-klubban ott volt, amikor a tömeghez beszéltek. Friedrich nem volt ott. Nem tudja, hogy hogyan került be Friedrich neve a lapudósításokba vele kapcsolatban.

Varga György azt vallja, hogy a Tisza-gyilkosság után egy héttel Pogány sofförje elmondta neki, hogy az ő gazdája lőtt először Tiszára. Vele voltak még Kéri, Heltai, Hüttner, Sztankovszki. Ezt azért nem jelentette eddig, mert félt a következményektől.

Tanút vallomására megesketik. Laehne Hugó államtitkár a következő tanu. Elmondja, hogy a miniszterelnök megbízása alapján ő szervezte le a 11-es katonai tanácsot. A tagok 5—15 ezer korona összeget kértek tőle, mire ő ezt listában felterjesztette a miniszterhez, aki 116 ezer koronát utalt ki. A katonatanács minden tagja nyugta ellenében felvett néhány ezer koronát. Neveltséges az a beállítás, hogy egy szabályszerűen kiállított nyugta összefüggésben volna a Tisza-gyilkossággal. Dobi és Horváth Sztankovics egy illért sem kaptak.

Elnök ezután szünetet rendelt el. Szünet után folytatták Laehne Hugó kihallgatását. Arról nem tud, hogy Fényes igazgató és lázító beszédet tartott volna. Október 29-én és 30-án Friedrichet nem látta. A Tisza-gyilkosságról konkrét tényeket nem tud.

A bíróság megesketését elrendelte. Grósz Mózes vendéglős azt vallja, hogy Hüttner október első napjaiban költözött a szállodába. Pókai Sándor a Deák-szálló portásza vallja, hogy Hüttner október 29-től kezdve lakott ott, mint Hüttner, de előbb más név alatt volt bejelentve Hüttner említette az, hogy el-tették Tiszát láb alól.

Tanút vallomására megesketik. Haeffner Zsigmond ny. miniszteri osztálytanácsos elmondja, hogy 29-

én és 30-án Friedrichnél volt 31-én pedig együtt jött vele Paste. Tanut vallomására megesketik.
A tárgyalást holnap délelőtt 9 órára halasztotta az elnök.

**Hiszek egy Istenben
hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni
örök igazságban,
Hiszek a jövőben
magyar ifjúságban,
Hiszek Magyarország
feltámadásában!**

Szent László ünnepe.

Budapest, jun. 27.

A biharmegyeiek és nagyváradiak szövetsége ma délelőtt 10 órakor a Mátyás-templomban istentiszteletet tartott Szent László ünnepe alkalmából. Az istentiszteleten József kir. főherceg, Augusztó főhercegnő és leányuk, Zsófia főhercegnő is részt vett. A Mátyás templomot zsufozásig megtöltötték a Budapestben tartózkodó biharmegyeiek és nagyváradiak. Ott láttuk többek közt Csiky Imre tábornokot, Lukács Ödön volt nagyváradi hegyetesz-polgármestert, Birtha Sándor ezredest, Baróthy Pál főügyész-helyettes, Rimanóczy Bélát, Szilágyi Lajos dr., Dinich Vidor nemzetgyűlési képviselőket, valamint számos másokat.

A szentmisét Kollányi Ferenc nagyváradi kanonok, jászói apát celebrálta. A szentmisén Krüger Aladár, az Új Nemzedék szerkesztője, Niedermann Antal volt postafőigazgató, dr. Buday egyetemi tanár, Jankovich Tihámér ministráltak.

A szentmise elején Krüger Aladárné elénekelt Papp Váry Elemérné Nemzeti hiszekegyjét. Majd Strisz hegedűművész Gunód Ave Mariáját adta elő.

Ezután Pálffy Béla, a debreceni Theresianum igazgatója mondotta el egyházi szent beszédjét.

A bírák ügyvédi képezésének hatása Debrecenben

Több debreceni bíró ügyvédi irodát nyit

A nemzetgyűlés a múlt héten szavazta meg azt a törvényjavaslatot, mely szerint a bírák külön ügyvédi vizsga nélkül jogosultak ügyvédi gyakorlatot folytatni. A javaslat többek között azt a célt szolgálja, hogy a bírák nyugdíjbavonulásuk után ügyvédi gyakorlattal könnyíthessék meg megélhetésüket, de meg a teljes nyugdíjra jogosító idő előtt is leléphessen a bíró a bírói pályáról, ha úgy látja, hogy az ügyvédi pályán jobb lehet biztosítani magának.

A bírák ügyvédi képezését kimondó törvénynek — úgy látszik — nem marad el a várt hatása. Jogász körökből értesülünk, hogy Debrecenben is több bíró szándékozik átlépni eddigi pályájáról az ügyvédi pályára. Neveket is hallottunk, azonban nem tartjuk még időszerűnek ezeknek közlését.

A magyar-osztrák határ megállapítása.

Bécs, jun. 27.

A békeszerződés értelmében annak a nemzetközi határszabályozó bizottságnak, amely az Ausztria és Magyarország közötti határ részletes megvonására hivatott, a békeszerződés érvénybe lépésétől számított 14 napon belül össze kell ülnie. Erre vonatkozólag már minden előkészületet megtettek Párisban, ahol ezt a nemzetközi határszabályozó Bizottságot megalkotották. Az enente a bizottság agjaiul azokat a tiszteket küldi ki, akik annak idején az osztrák-jugoszláv határ megál-

lapításánál szereztek.

Bécsi politikai körökben meglepetéssel fogadták azt a hírt, hogy Japán ratifikálta a békeszerződést. Arra számítottak, hogy Franciaország lesz a harmadik nagyhatalom, amely Anglia és Olaszország után a trianoni békeszerződést ratifikálja. Diplomáciai körökben úgy vélekednek, hogy a ratifikációs okmányok letételének időpontja Franciaország akaratától függ, mert Franciaországon áll, hogy az ügyet gyorsítsa, vagy késleltesse.

A posta-, távirat- és telefondíjszabást tíz százalékkal emelik.

A fixfizetéses telefonelőfizetők részletekben törleszthetik a kétezer koronás kölcsönt. — Hegyeshalmi miniszter nyilatkozata.

A posta, távirat és telefon díjszabást július 1-ével felemelik, a telefonelőfizetők pedig 2000 K-ás kölcsönt vesznek fel. Munkatársunk fölkereste Hegyeshalmi Lajos kereskedelmi minisztert, aki a következőket mondotta az új díjemelésről:

— A postánál szükségessé beruházásra szánt összeget nem lehet másféle módon előteremteni, mint a díjszabások emelésével. A pénzügyminiszter ur nem volt abban a helyzetben, hogy rendelkezésünkre bocsáthatta volna a szükséges egymilliárd 39 millió koronát. A háború, de főleg a románok garázdálkodása miatt nagy mértékben leromlottak a berendezések és mulhatatlanul szükségessé vált az új beruházás. Ezért a posta és távirat, valamint a telefon díjszabást 10 százalékkal felemeljük.

— A telefonelőfizetők részéről számos panasz érkezett a díjszabás felemelése ellen, pedig ők is csak 10 százalékkal jognak többet fizetni. Ezenkívül 2000 korona kölcsönt veszünk fel minden előfizető-

tól, úgy a mostani bérlőktől, mint az újonnan belépőktől. Ezt az összeget azonban visszafizetjük, a kölcsönöknek a kölcsön időpontjában, a többi bérlőknek pedig akkor, amikor a beruházási programot végrehajtottuk. Sokan panaszkodnak, hogy a 2000 koronás kölcsön lefizetése legjobban a fixfizetésűeket sújtja. Erre vonatkozólag a legmesszebbmenő előzékenységgel fogjuk kezelni ezt az ügyet és mindenkinek, aki a távirat és telefon igazgatóságához fordul, a legmesszebbmenő könnyítéseket nyújtjuk a kétezer koronás járulék lefizetésénél.

— Július 1-től kezdődőleg a belvárosi forgalomban a távirat díjat bizonyos mértékig felemeljük, valamint az interurbán távbeszélés díját is emelni fogjuk. Az ebből befolyó jövedelmet a posta, távirat és telefon 1921—22. évi költségvetésében már elő is irányoztuk. Megjegyzem, hogy a magyar távirat és telefon még ezek után is lényegesen olcsóbb lesz, mint a külföldi államok most érvényben levő díjszabásai.

Ujdonságok.

Csonka Magyarország — nem ország!
Egész Magyarország — mennyország!

Eljegyzés. Nagy Ilonka urlányt eljegyezte Blau Béla. Minden külön értesítés helyett.

Hamelin tábornok a városi muzeumban. A francia katonai missio feje Hamelin tábornok egy francia hadnagy és Ember Gyula főhadnagy összekötő tiszt kíséretében tegnap délután Miskolcra Debrecenbe érkezett, ahol még Tapody százados csatlakozott hozzájuk. A francia tábornok nem hivatalosan utazik. Csupán egyéni vágya, hogy lássa a vidéki magyar városokat is. Debrecenben legelőször a városi muzeumot nézte meg Zoltai Lajos kalauzólása mellett. Egész órát töltött a muzeumban. Főképpen a városi művelődés történeti, céhbéli és ref. egyházi emlékei, meg a hortobágyi pásztorélet művészi tárgyai ragadták meg a figyelmét. Kellemesen hatottak rá a francia va-

natkozású tárgyak is, így az emlékérmék, amelyeket Debrecen városa és debreceni polgárok párisi kiállításokon nyertek. Meglepő érdeklődést tanúsított a magyar ref. egyház multja és intézményei iránt, így: kérdezősködött Méliusz Péterrel. Kálvin János kor- és reformátortársairól. Miskolcon is az avasi ódon ref. templomot nézte meg, nálunk se mulasztotta el, hogy be ne lépjen a nagytemplomba. Távozásakor anyanyelvén azt írta a muzeum vendégkönyvébe: „a magyarországi francia katonai misszió vezetője, Hamelin tábornok el van ragadtatva a muzeum történeti és néprajzi osztálya által rövid idő alatt elért eredmény felett”. Azt pedig előszóval mondotta Zoltainak: Vigyázzunk ezekre a szép emlékekre ne engedjük idegenbe, méltó és igaz helyük ott van, ahol származnak. A muzeumból autón az egyetem nagytervére telephöz ment.

Hegedüs nem enged az adókból. Hegedüs nyilatkozatot közölt, amelyben megemlíti, hogy a földreform érdekében ragaszkodik az ingatlanváltáshoz. Ha ez a javaslata és a háborus

vagyonok váltása elintézését nyert, felépítette adórendszerét. Sem külföldi, sem belföldi kölcsönt nem vesz igénybe. A belföldi kölcsönökkel minden alkalomban kudarcot szenvedtek a miniszterek. Hiszi, hogy Magyarország ezután a nagy erőpróba után talpra fog állni. A vagyonváltás záloglevele olyan érték lesz, amelyet szívesen fogad el a külföld.

A kereskedő tanonciskolában az évről vizsgálatok f. hó 29-én, szerdán d. e. 10 órakor lesznek. Az igazgatóság.

Az Ébredő Magyarok V. kerületi alcsoportja f. hó 30-án, csütörtökön délután fél 7 órakor a kath. főgimnázium tornatermében taggyűlést tart. Tárgy: a kerületi választmány megalakítása. Kérjük a bajtársak teljes számban való megjelenését. — Szervező bizottság.

Július 1-én életbelép a cigarettapapír-adó. A hivatalos lap mai száma közli a szivarkahüvely- és szivarkapapír-adóról szóló törvény végrehajtási utasítást. A rendelet szerint az adóztatás július 1-én lép életbe.

Bajnoki sakkverseny a Kereskedelmi Csarnokban. A Debreceni Kereskedelmi Csarnok július havában bajnoki sakkversenyt rendez. A versenyre a csarnok tagjain kívül meghívást nyertek a legjobb debreceni amatőr játékosok s így a mérkőzés előreláthatólag rendkívül érdekfeszítő és izgalmas lesz. A meghívottak közül számítani lehet a következők részvételére: Dr. Adonyi Dénes, dr. Bay András, dr. Barabás Béla, dr. Csiky Béla, Dalay Barna, Földes Sándor, dr. Hausner Ignác, dr. Kocsis Sándor, Kulcsár Kálmán, Skarba Mihály, Szabados Sándor, Torma Sámuel, Reichard Sándor. A verseny a Kereskedelmi Csarnok nagy olvasótermében fog megtartatni, amelyet ezen idő alatt az érdeklődő vendégek is látogathatnak. A mérkőzést négy tagból álló zsűri intézi. Tagjai: Létay Lajos bankigazgató, Fleischmann Mór magánzó, dr. Szász Adolf orvos és Rott János banktisztviselő. A verseny díjai: I. díj bajnoki level és 3000 K, II. díj 2000 K, III. díj 1500 K, IV. díj 1000 K, V. díj 800 K és VI. díj 600 K. Ezen kívül két szépség díj 600 és 500 K. A verseny július 4-ikén délután 4 órakor kezdődik, ünnepélyes megnyitással és a játékosok kisorsolásával és azontúl minden hétköznap délután fél 5-től fél 9 óráig fog megtartatni.

Tilos a piros rózsza. A kiskunfélegyházi rendőrség 1167—1920. számú rendeletével beállította a piros rózsza és a piros szegfű viselését. A rendelet szerint ezeknek a virágoknak gomblyukba tűzése két hónapi elzárást és kétezer korona pénzbüntetést von maga után.

Hűségesküt tett a komáromi ref. egyházmegye. Komáromból jelentik lapunknak: A komáromi ref. egyházmegye lelkészei és az egyházak gondnokai a hűségesküt Moravék Antal zsupán előtt letették. Az aktusra egygyűltek előtt Tóth Kálmán komáromi esperes ezeket mondotta: A hatalom előtt meghajlunk és az esküt leteszük. Patay Károly, barsi esperes azt hangoztatta, hogy a kényyszerűség megszabja az egyházmegye vezetőinek az utját. Kijelenti azt is, hogy az egyház elvárja, hogy vele szemben sa érvényesüljenek a politikai fel-fogások.

Az oláhok cinkosa. Az oláh megszállás alatt hangos ember volt Balmazújváros Triff Zakariás Erdélyből menekült suszter. Az ellenséggel állandóan összköttetést tartott fenn, besugója volt a sziguranácának. Több ször rekvirálni ment Triff Zakariás az oláh katonákkal s a gazdától igen sok állatot hajtott el. Többször Debrecenben járt oláh katonai egyenruhában és a tüzérmesterektől nyers bóróket harárcsolt el, amelyeket a maga javára értékesített. Az eljárás régebben folyt ellene. Mint hogy bűnössége ellen igen sok bizonyíték gyűlt össze, tegnap Preineszberger Jenő vizsgálóbíró elfogatási parancsot adott ki ellene s letartóztatták.

Közalkalmazottak beszerzési csoportja felszámolás alatt közli tagjaival, kik mai napig burgonyát váltottak ki a csoportból, de azt meg nem kapták, hogy a beszerzési csoport a befizetési nyugtát (blokkot) és tagsági igazolványok felmutatása ellenében a burgonya árát f. évi június 28-ától kezdve július 10-ig d. u. 5 és 6 óra között kifizeti pénzügyi palota földszini 13. sz. alatti pénztárában. A teszteltet megbizottak az igénylőket foglalják kimutatásba és annak alapján fogják fel az összegeket. A csoport felszámolás alatt lévő burgonya pénzt július 10-én tul senkinek sem fog kifizetni.

Megépítik a Miskolc-Debreceni helyiérdekű vasutat. Miskolcraól jelentik lapunknak: 1911-ben indult meg a mozgalom a Miskolc-Debreceni helyiérdekű vasút megépítésére. Az előmunkálati engedélyt akkor a Vasutforgalmi R.-T. kapta meg és Borsodmege közönsége kétszáz ezer koronát ajánlott fel a vasútépítés céljaira. A vasútépítés ügye a közbejött háboru miatt azonban eltolódott. Ujabban értekezletet hívtak össze június 30-ikára ebben a kérdésben, amely hivatta lesz dönteni a nagyjelentőségű vasutvonal sorsa felől. A tervezet szerint Miskolcraól Mályi-Onod-Poga-Sajtószöged — Szederkény — Palkonya — Tiszapolgár — Karpusztza — Hajduböszörmény állomásig épülne. Hajduböszörménytől a máv. meglévő vonalain futna a vonat Debrecenbe. A tervek már teljesen készen vannak s míg a vasutvonal kiépítése 1911-ben tíz millió koronába került volna, ma legalább négyszázmillióra lehet számítani.

Menekültek figyelmébe! Felhívjuk mindazon menekülteket, kik a menekült Mezőgazdák Szövetkezete kebelében a földmivélés valamely ágazatával „Mezőgazdaság, kertészet, szőlőszet” foglalkozni óhajtanak, hogy a mai naptól kezdve 8—12-ig a Menekültügyi Kirendeltség (Simontfy-u. 1/c.) alatt működő bizottságnál előjegyzés végett igazolványok felmutatása mellett jelentkezzenek. Bizottság.

Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban tegnap a következő halálesetek jelentettek: Rónai Jánosné rk. 58 éves, Ökrös Erzsébet ref. 8 éves, Gere András ref. 69 éves, Széll Katalin ref. 8 hónapos.

A hosszú élet titka. Páratlan életművész, még utolsó éveiben is kifogástalan gavallér költőzött el az élők sorából Greppi gróf személyében, olyan korban — amely kevés embernek adatik meg. Greppi gróf 103 éves volt, mikor a napokban földi pályáját befejezte. A világtörténelem legmozgalmasabb századát élte át. A napoleoni háborúk után született és a világsz-

háboru után halt meg. Mint diplomata a század vezető szellemével érintkezett. Metternichhél sétálgatott a Práterben, Tayllerdandál vacsoráztatott s hódolója volt Guiccioli grófnének; Bejson csodaszép kedvesnek; Thorwaldsennel Stendhallal barangolt Róma utcáin s valamennyit túlélte szinte Matuzsálemi korával. Mi volt gróf Greppi hosszú életének titka? Állítólag az, hogy a gróf volt századának legfillegmatikusabb embere. Soha semmi ki nem hozta sodrából. Egyszer volt dühös életében, amikor távirati uton mentették fel követi állásától. Vasidegei voltak s ezek tették olyan ellenállóvá szervezetét.

A helybéli fú felső kereskedelmi iskolába a jövő iskolai évre szóló beírások július hó 1. 2. 4. 5. napjain mindenkor d. e. 10—12 óra között eszközölhetők az igazgatói irodában. Az első évfolyamba iratkozók a jelentkezéskor iskolai bizonyítványukat és állami születési anyakönyvi kivonatot tartoznak bemutatni. A felvételi vizsgálat augusztus hó 29-én lesz, magyar helyesírásból számtanból és magyar szépirásból. Tanulókat csak korlátolt számban veszünk fel. A kik tanulókat ellátásba akarnak venni, sziveskedjenek az igazgatóságnál jelentkezni. Az igazgatóság.

Move közlemény. Értesítjük tagjainkat, hogy a Veressy strandfürdő cabinjegyeknél 50 százalékos engedményt ad igazolványos tagjainknak. Felhívjuk a tagokat, hogy minél nagyobb számban látogassák ezt a kitűnő vállalatot. Tagsági igazolvány a Move titkári hivatalában (Sas-utca 4. II. 2.) adatik ki. Titkárné.

Megszökött fegyenc. Mauthner István életfogytiglan fegyházra ítélt fegyencet tegnap a váci fegyintézkől Budapestre hozták. Mauthner a Baross téren az öt kisérő fegyőr elől megszökött. Mauthner állítólag bérkocsiba ugrott és elhajtattott. A megszökött fegyenc egy évvel ezelőtt egy magas közjogi méltóságot betöltő férfit ellen gyilkossági kísérletet követett el. Halálra ítélték, de kegyelmet kapott és büntetését életfogytig tartó fegyházra változtatták.

Aki gyilkosságot vállalt magára. Szombathelyről jelentik. Bauer János és három társa, rononci földművesek fölött ítélt tegnap a szombathelyi törvényszék. Az ügyészség vádirata szerint 1919 március hó 12-én agyonlőtték Márkus István rononci erdőért. A nyomozás során azonban kiderült, hogy a hatóságot félrevezették s a gyilkosságot nem Bauer, hanem két később jelentkezett tanu követte el. A bíróság a tanuból vádlottá lett három embert gyilkosság büntetésében bűnösnek mondta ki s ezért 3—3 évi fegyházbüntetésre ítélte.

Ügyvédi iroda áthelyezés. Dr. Nánássy Imre ügyvédi irodáját Széchenyi utca 19. sz. alá helyezte át. Telefon: 3—66.

Ítju Schaff János táncintézetében, a Royalban, a szünidei táncanfolyamok július hó 4-én kezdődnek meg. Gyermekcsoportja 4—6-ig, tanuló ifjúság (diákság) csoportja 6—8-ig; kereskedő és iparos ifjak csoportja 8—10 óráig.

Tüntetés a németek ellen emberháállal. Berlinből jelentik: Bromberghen a lakosság tüntetett a németek ellen. A tüntetésnek egészen bolsevista színezete volt. Vasárnap este nagy tömeg vonult végig a városban, több helyütt fosztogatva és garázdálkodva. Katonaság állította helyre a rendet. A rendcsinálás során 9 ember meghalt, 15 pedig súlyosan megsebesült.

Feketehimlő fenyegeti Szabadkát. Délvidéki levelezőnk szerint Szabadka város köz-igazgatási bizottságának legutóbbi ülésén a tiszti főorvos bejelentette, hogy a Tiszamentl falvakban dúló feketehimlő Pálcs és Szabadka felé húzódik. Elrendelték a védőoltásokat.

Szárnyas kerékpár. Egyik külföldi lapban olvassuk: A szárnyas kerékpár föltalálója: Gabriel Psulain, legutóbbi kísérletezései alkalmával másfél méter magasságban tíz méter távolságot repült át. Ma már neveltségese hangzik ez a rekord, pedig nem is olyan régen — tíz évvel ezelőtt — údvrivalgással fogadtuk a bukdácsoló repülőgépet, ha nagynehezen az égnek emelte orrát. További tíz év múltán — ugy látszik — már a tehervonatok is szárnyra kelnek majd.

Három amerikai gőzös nyomtalanul eltűnt. A hollandus lapok jelentése szerint három amerikai gőzös nyomtalanul eltűnt az Atlanti oceanon. Azt hogy a gőzösoket az orosz szovjet kormány tengeralattjárói lefoglalták. Az Atlanti oceanon több hajót találtak legénység nélkül. A hajókon minden teljesen rendben volt, csak az iratok hiányoztak. A tengeri rablók valószínűleg nem tudták a hajókkal bänni.

Benczurak szobrot emelnek Nyiregyházán. Nyiregyházáról jelentik, hogy a város Benczur szobrot rendez be, amelyben összegyűjtik a mester relikviáit. A város tervbe vette, hogy fiának szobrot emel. A szobor elkészítését Zala György vállalta magára. A város egyik főutcáját Benczur Gyula utcának fogják elnevezni. Itt említjük meg, hogy a fővárosban a Nagy János utcát szintén Benczur Gyula névre keresztelik át.

Köszönetnyilvánítás. Boldogemlékü férjem és édes apám elhunytá alkalmával megnyilvánult meleg és jóleső részvételért egy a rokonok és jó ismerősök, mint az elhunyt pályatársai ezuton is fogadják hálás köszönetünket. özv. Tóth Miklósné és Fia.

Messenger Boy vállalat telefon száma 679. Angol királynő szálloda. Éjjeli szolgálat este 10 óráig.

Amikor a számár okosabb a tudósoknál. A Hortobágy pusztán történt a következő kis eset: Az egyik halmocska nem túl magas tetején csillagászok ültöttek sátrat. A távcsövet az égnek szegezték és várták az est beálltát. A közelben egy juhász legeltette a nyáját. Amint figyelmessé lett a halom tetején támad különös életre, oda botorkált és megtudakolta az idegenektől, hogy mi járathat van. Ezek csak úgy félvállról

szólva adták értesére a juhásznak, hogy az éjjel csillagot fognak vizsgálni, mire a juhász fölényesen mosolyogva tájékoztatta az égboltozat komoly buvárait, hogy abból ugyan semmi sem lesz, mert az ő számára meghengergőzt s ez pedig nagy esőt jelent, minek még az éjszaka be kell következnie. A csillagászok erre nem sokat adtak, hiszen ők pontos számítások alapján sokkal jobban tudják, hogy borulatra, esőre még napok mulva sem lehet kilátás. Tovább igazgatták hát nyugodtan a műszereiket. De egy óra mulva mégis kénytelenek voltak igazat adni a juhásznak, — mert ekkorra olyan eső kerekedett, hogy majdnem uszva menekültek a tudósok, akik távozóban bizonyára folyton arra gondolhattak, hogy mi keresni valójuk lehet nekik ott, ahol a juhász — számára is okosabb náluk.

Megjelent rendeletek. A hivatalos lap mai száma hozza a m. kir. belügyminiszter 34300—1921. számú, az örökösödési eljárással való 1894: XVI. t.c végrehajtásai tárgyában 43.194—1895. I. 11. szám alatt kiadott rendelet módosításával, továbbá a m. kir. pénzügyminiszter 1921. évi 40.000. számú rendeletét a vagyonátruházási illetékről szóló XXXIV. t.c. végrehajtása iránt kiadott rendelet.

Ujjáépítik az elpusztult tokaji hidakat. A tokaji két Tisza-hid, a közúti- és vasúti-hid a románokkal vívott harcok idején elpusztult. A vasúti hidat úgy ahogy már helyreállították, amennyiben az elpusztult részt az ugynevezett Cohn-féle — a háboru folyamán általánosan használt — gyorsan felszedhető hiddal pótolták. Most a Cohn-hid mellett egy fahidat állványoztak és ezen építik meg a MÁV. gépgyár munkásai a hiányzó harmadik ívet, amelyet elkészülte után betolnak a hid vonalába. A vasúti hiddal egyidejűleg épül egy egészen új közúti hid is, amely lánchíd-szerű lesz és a budapesti Ferenc József-hidhoz fog hasonlítani. A hidépítés előreláthatólag novemberre nyer befejezést és ezzel Szabolcs közvetlen kapcsolatba kerül ismét a Duna-Tisza közzel. A hidakat novemberben ünnepélyes hidavatás kertében adják át a forgalomnak.

Sok gyermekes családok védelme. Newyorkból jelentik: Egy nem rég törvényerőre emelkedett rendelet értelmében hat hónapi elzárásra vagy ezer dollár pénzbírságra, vagy mindkettőre együtt ítéltető az a háztulajdonos, aki a lakások bérbeadásánál a gyermektelen családokat előnyben részesíti a sok gyermekes családokkal szemben. Kiszabható ezen büntetés akkor is, ha a háztulajdonos azért tagaaja meg a lakás bérbeadását, mert a bérbevevő családapa.

Megjelent nyomtatásban A mi falunk. Than Gyula nagy sikerű népsziműve A mi falunk nyomtatásban is megjelent. A csinos kiállítású kötet lapunk kiadóhivatalában huszonöt koronáért kapható.

Mefőttkötöző kenderzsineg, a legjobb minőségű hólyagpapir, legolcsóbban nagyban és kicsinyben kapható Csáthy könyvkereskedésében, Piac utca 8.

Vízvezeték, fürdőszoba beépítései, javításokat jutányosan, szakszerűen készíti: Máthé János, Csapó-utca 24. Telefon: 321.

Nyakkendő új alakítása: Simonffy-utca 5.

Maximális áron új krumpli kapható, Arpad-tér 18.

Alföldi Károly tánciskolájában a szüneti tanfolyam július 2-án kezdődik. Beiratások: Péterfia-utca 2. szám.

Színház

Kedden: Gül Baba. Szerdán d. u. fél 4-kor: Lotty ezredesei. Szerdán este: Sylvio kapitány. Csütörtökön: Heidelbergi diákélet. Hétfőn, július 4-én utolsó előadás. Színpadon „A mi falunk”, énekes táncos népszínmű a társulat valamennyi tagjának felépítésével a karszemélyzet jutalmazására.

A Csokonai színház jelentése. Kedden az utolsó tisztviselő est lesz. Színpadon kerül Gül baba. — Szerdán d. u. mérsékelt helyárakkal Lotty ezredesei kerül színpadra.

A színtársulat a katonazenekarról. Értesülésünk szerint kellemes meglepetésben volt része a helybeli katonazenekarnak. Ugyanis a Csokonai-színtársulat, tekintve hogy a helybeli katonazenekar fenntartása óriási anyagi áldozatokba kerül és hogy ezen zenekarral az egész színházi évadon át a legpontosabban vett részt a színházi próbákban, meghatározta, hogy a július hó 5-én este tartandó előadás tiszta jövedelmét a katonazenekar alapra fogja fordítani. Bizunk benne, hogy ezen előadás bevétele nagy mértékben hozzájárul a zenekar növeléséhez. Részletes műsort később állítunk össze.

Gyapju-kereskedők, gyárosok!

A debreceni gyapju vásárt követően **június 30-án és június 30-án és július 21-én Győrről** lesz gyapjuvásár a dunántúli megyék készleteiből.

Rendezői: A Győr vidéki Mezőgazdák szövetségének (Győr, Tékly utca 59.) karöltve a Győri Keresk. és Iparkamarával.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések egyszeri beiktatása 10 szóig 15 K minden további szó 1 K 50 f. — Vasárnap és ünnepi számok részére feladott apró hirdetés díja 10 szóig 20 K, minden további szó 2 K

Aláírás

Uj és használt butorok lezártított áron és egy különös hangú Píánó kapható Piac 37 (Kis-templombázár) 3367

Műhímezés
plüss, guvré, Péterfia-utca 25 szám készülnék Ivánviné 2823

Mosni.
vasalni hához alánkr zom Eötvös utca 94 3482

Göz-
és kádfürdő Debrecen város központjában mosó helyiséggel együtt hérbeadó. Felvilágosítást nyújt: az Arany Bika r-t. József k r hanczer utca 3-5 3411

Eladó Thaly Kálmán-u. 11. számú ház.

5 szoba, konyha, fürdő szoba és istállóval azonnali beköltözéssel. **Felvilágosítást nyújt: Dr. Nagy István ügyvéd Szent Anna-u. 8. sz.**

Stanio! a legjobb kivitelben és minden színben állandóan raktáron

BRÜDER TRICH, Staniofabrik
Wien, Mühlfeldstr. Budapest.
Magyarországi vezérképviselet és főirodát:
Kun Izidor Bpest. VI. Nagy János-u. 6
Telefonhívó: 17-40.

Veszek! Cserélek! Eladók!

Nemes Aranyat,
Porcellánokat, Ezüstöt,
antik Platinát és
Tárgyakat hamis fogakat
Legmagasabb napi árban veszek
Gritsch régiség üzlet Verhőczi-u. 2. Ipar kamara

Eladó

60 hold szántóföld a Tamási pusztán.
Felvilágosítást nyújt dr. Nagy István ügyvéd Szent Anna-u. 8.

Üzlet átvétel.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy a piaci passzageban levő Svájci tejszernok és falatozó Balogh Imréné urasszonytól mai rapon megvettük a azt az eddigi szolid alapon tovább vezetni fogjuk. Igyekeztünk oda fog irányulni, hogy az elődünk iránt eddig megnyilvánult bizalmat vállalatunk számára is megtartsuk, s mindig fokozottabb mérvben elégszük ki a n. é. közönséget tiszta sűrű tej és előrangú tejtermékek, valamint jó háziasan készített meleg ételeknek, ebéd és vacsora időben kiszolgálásával, jutányosan legolcsóbb napi árakon.

Abonenseket bontétközésre

Pontosan, izlésesen, a mindenkorl viszonyoknak megfelelő legjutányosabb árban szolgálunk ki.
A n. é. közönség eddigi jóindulata pártfogását kérjük új vállalatunk irányában is fenntartani, melyért biztosítjuk a legelőzékenyebb kiszolgálásunkról, s vagyunk mindenkor szolgálat készen
Debrecen, 1921. június 27.

Kiváló tisztelettel:
Koncz Sajos és neje
Svájci tejszernok és falatozója

Kerti
eleccsánan butorozott szoba konyha, n. v. konyha, sertésöl. **erész udvar kiadó jobb családnak Csapókert Tol-dí utca 3. 3496**

Eöv
utcai butorozott szoba, teljes ellátással azonnali kiadó. **Eötvös utca 5. 3506**

Fehérnemű
javítást elvállalok **F. ragó utca 15. 3508**

Az ul
közmosoda megvált — szépen mos. vasal jutányosan **Arany János utca 54. 3507**

Varrónő
több évi szakorlattal utánvosan. **házakhoz ajánlkozik Méhész tér 10. 3490**

Fehérnemű
javítást utánvosan vállalok. **Bethlen utca 76. 3482**

Fiatall
ember óvadékkénes — ajánlkozik felügyelőnek vagy hasonló megbízható alkalmazásba. — Ajánlatot kérek „Megbízható” jelzére a kiadói hivatalban. 3321

Mauános
nőzőz ajánlkozik bármilyen dolagra megbízható idősebb asszony **Cím Hadhazy ut 5. sz. 3478**

Elcselénem
egy szoba konyhas lakószobát urvanolvanért Értekezni Simonffy utca 14 számú vassátor-nál délelőt. 3511

Öz. urnóné
jó házi kóst kapható. **Nap utca 11. sz. Értekezni lehet Domb utca 1. Keménynéni 3509**

Kereslet

Aranvat-észtest.
brillánsat. zálogcéduákat vesz. meghívásra házhoz is elmegy **Steiner Mihály. Hatvan-u. 2. sz. udvarban. I. em. 1**

Csizmadia
segéd jobb munkás felvétetik. — Marozsán Gyöngy. Nyil-u. 45 sz. 3336

Csizmadia
segéd és tanonc felvétetik. kutszivattu eladó. **Csillag 66. 3340**

Börletet
keresek 50-től 150 hídiz Szepes. Elep. Ondód. Macs és a város közötti területen. **Cím a kiadói hivatalban 3066**

Csomaghorászhoz
16-18 éves fiú felvétetik. délután Piac utca 77 sz. házmeztérnél. — 3800

Lenelőt
150 sertésre férőhellyel keresek. **Darabos utca 54. 3472**

Rasztó
és jobb alia munkások vidékre kerestetnek. — Értésítés Mezevinél. **Kölcsey 21. 3476**

Mindenes
házvezetőnek keresek **Cím Csonka utca 14 szám. 3310**

Szobaleány
magyar vagy német **július 1-re kerestetnek Simonffy ut 17.**

8 hold föld termése eladó.

buza, tengeri lánán **Ugyanez a föld a Czuczában bérbe kiadó. Öz. T. h. Bálintné ai Károly Ferenc József ut 8 a**

Eöv
jó munkás **cinézszeredé de csakis jó munkást darab szám és bemkösztira felveez — Nagy Antal. Alsóútszán 3495**

Modern
1 vagy 2 szobás butorozott lakást keres **magános fiatal ember magos bér jelzére. 3491**

Cinészseréd
csak elsőrendű munkást felveszek. **Oláh — Csapó utca 40 sz 3485**

Idősebb
asszony két kis gyermek mellé felvétetik aki a háztartási dolgokat is végzi **Cím a kiadói hivatalban. 40**

Varró
leányok tanulók felvétetik **Fülöp nővérek női divattermébe Péterfia 14. 3502**

Üzves
gépés leány és tanuló leány **fehérnemű varrodáha felvétetik Kos-suth utca 11 3792**

Kiszolnáló
kisasszony intelligens. **jó megjelenesű. felvétetik a Svájci tejszernokba. 3798**

Üzves
varrolányt keresek **női ruha varráshoz és fehérnemű és üzves tanulólanvnt is felveszek Zsom Józsefné Erzsébet utca 54. 3502**

25-35 éves
özv nő vidékre temetkezési üzletbe 30 ezer korona kaucióval üzletvezetőnek felvétetik **Kivarrást is érti 2000 korona havi kereset biztosítva. Cím Homok kert. Lónvai utca 31. szám. fakonorsógván. 3797**

Jobb
házból való leány ki a házi dolozban is tartas. **felvétetik családtagnak tekintendő Lorántffy utca 44. vendéelő 3498**

Fiatall
özvev házvezetőnői vagy gazdasszonyi állást keres **10 éves fiatal. Gazdálkodásában főzésben teljesen jár-tas. esetleg napi ezer koronával társat keres. akinek teljes ellátást is biztosíthat Cím a kiadói hivatalban 3496**

Eladás

Leszállított
árak mellett ebédlők. **hálószobák. divánvok. hencserek festett butorok eladók. Simonffy-utca 6. a Zanderral szembe 3487**

Eladó
szép ebédlőkredenc. **fe-kete márvánlappal. 1 ebédlőasztal 6 deszkával. Megtekinthető Tékly utca 64. sz. 61**

Eladó
sifon. **özv. asztal. éi. ieliszekény. etazser — egy nagy tükör már. vámválppal. mosdó és két konyhasztal Kiss István. Kua utca 22 szám 3480**

Strátszekér
olcsón eladó **Károly Ferenc József ut 21. sz. kovácsmeztérnél. 3478**

Eladó
házak beköltözhetésre **Bercsényi utcán 93. szám 60.000 korona. Nyil utcán 76 számú 150 000 korona. Homok utca 38 számú 120.000 korona. Márton Kálmán telepen. Dicsőfi utcán 23. számú. avimőcsösset 62.000 korona. Abaffy-utcán 22. számú nagy bérház. Abaffy utcán 14 számú nagytelekkel eladó Eladó kisebb-nagyobb földbirtok. Kölcson fölvsíttatik házra földre **Pataky iroda Csapó utca 19. udvart keresztelület. 3477****

Eladó
építkezéshez igen alkalmas **legjobb karban levő. duntán meztérny. colos deszka oldalak. kal és 7/8 gerendákkal ellátott. 11 méter hosszúságú. 8 méter szélességben és 4 és fél méter magasságban. kiltindai kőrányos csapó fedőzárkezeléssel fedett épület. az épület 4 éves. Megtekinthető a Halduszoboszlói sörök térben 3481**

Eladó
szép fürdőház. **vizmentes ponva. fakalamb Pacsirta utca 42. 3485**

2 éves
növények szimentáli — **sweizer bíka eladó. Hatalap 11. számú örbáz 3484**

Eöv
világos hálszobás butor **eladó. Eötvös utca 102. 3506**

Kenverliszt
eladó. **Elsőrendű házi számpán kisebb-nagyobb mennyiségben kapható Darabos 16. 3494**

Eladó
3 drb szoba ántó. **Szabolcs ut 8. Kontoskari. 3498**

Eladó
tuszer és élelmiszertüzet. **jó forgalmu helyen Értekezni Pacsirta 44 3492**

Bor
sajt termései faibor ki **sébb tereleken is eladó. Ferenc József ut 18. Kapus. 3489**

Eladó
fiatal karkaskutvak — **Csapó utca 59. 2488**

Eladó
több féle ui és használt **kocsik. alig használt bőrfedelez hintó és egy családi landauer Neuwander kocsiivar. Erzsébet utca 28. 3270**

Kocsi
anzolcs fekete 1-2 ló-**ra eladó. Nap-u 22. sz. 3357**

Gyönnovvakék
utánvos árban eladó. **Ertekezhetni kivívességhet Bethlen 36. alatt fü szerüzletben 3801**

Premier
helical bicikli ui gum-**mikkal fali galambok eladók Kölcsei utca 11 3332**